

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Τηλ. επικ.: 213 130 7023 / 7224
Email: koinouvouleftikos@justice.gov.gr**

Αθήνα, 23 - 02- 2024
Αρ. Πρωτ.: 43

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

Κοιν.:
Βουλευτή: κ. Β. Κοτίδη
(δια της αρμόδιας Υπηρεσίας
της Βουλής των Ελλήνων)

Αναφορά: 1065/31-01-2024

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 1065/31-01-2024 Αναφοράς που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο βουλευτής κ. Β. Κοτίδης, με θέμα: «Αίτημα για νομική συμπαράσταση από οικογενειάρχη που έπεσε θύμα εγκληματικής ενέργειας» και της -από 23 Ιανουαρίου 2024- συνημμένης αίτησης για παροχή νομικής βοήθειας με το διορισμό νομικού εκπροσώπου σε οικογένεια που έπεσε θύμα εγκληματικής ενέργειας, θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα :

Οι δικαιούχοι νομικής βοήθειας καθορίζονται με τις διατάξεις του άρθρου 1 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 3226/2004 (Α' 24 / 4.2.2004) (σχετικό ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι) όπως αυτός τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 17 του ν. 4267/2014, (Α' 137 / 12.6.2014) [σχετικό ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ] και το άρθρο 23 του ν. 5023/2023(Α' 34 / 17.2.2023) [σχετικό ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ]. Επίσης, με τις διατάξεις του άρθρου 2, του ιδίου ως άνω νόμου, ορίζεται η διαδικασία για την παροχή της νομικής βοήθειας και τα αναγκαία δικαιολογητικά-αποδεικτικά της οικονομικής κατάστασης των αιτούντων της εν λόγω παροχής, ενώ με τις διατάξεις του άρθρου 6, η ιδιότητα των εχόντων αρμοδιότητα παροχής συμβουλευτικής βοήθειας.

Συνακόλουθα, η ένταξη ενός πολίτη στο σύστημα παροχής νομικής βοήθειας εξετάζεται από τις Δικαστικές και μόνο Αρχές που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή των υφιστάμενων διατάξεων της ελληνικής νομοθεσίας και οι οποίες ασκούν το έργο τους αμερόληπτα σύμφωνα με τις θεμελιώδεις αρχές της ανεξαρτησίας και του αυτοδιοίκητου της Δικαιοσύνης (άρθρα 26, 87, 88 και 90 του Συντάγματος).

Με εντολή Υπουργού
Ακριβές αντίγραφο
Η Προϊσταμένη του Γραφείου

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ**

Γαβριέλα Σαρρή

Αριθμός σελίδων εγγράφου :6
Αριθμός σελίδων συνημμένων:
Σύνολο σελίδων :6

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

[ν. 3226/2004 (ΦΕΚ Α 24/4.2.2004)]

«Άρθρο 1 Δικαιούχοι νομικής βοήθειας

1. Δικαιούχοι νομικής βοήθειας είναι οι χαμηλού εισοδήματος πολίτες κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δικαιούχοι είναι, επίσης, οι χαμηλού εισοδήματος πολίτες τρίτου κράτους και ανιθαγενείς, εφόσον έχουν, νομίμως, κατοικία ή συνήθη διαμονή στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

2. Ως πολίτες χαμηλού εισοδήματος για την παροχή νομικής βοήθειας σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις θεωρούνται εκείνοι, των οποίων το ετήσιο οικογενειακό εισόδημα δεν υπερβαίνει τα δύο τρίτα των κατώτατων ετήσιων ατομικών αποδοχών, που προβλέπει η κείμενη νομοθεσία. Σε περίπτωση ενδοοικογενειακής διαφοράς ή διένεξης, δεν λαμβάνεται υπόψη το εισόδημα εκείνου με τον οποίο υπάρχει η διαφορά ή η διένεξη.

3. Δικαιούχοι νομικής βοήθειας ως προς τις τυχόν ποινικές και αστικές αξιώσεις τους είναι και τα θύματα των εγκληματικών πράξεων που προβλέπονται στα άρθρα 187Α, 187Β, 323Α, 324, 339, 342, 348 παρ. 2 εδάφιο πρώτο, 348Α, 351Α Π.Κ. και στα άρθρα 29 παρ. 5 και 6 και 30 του ν. **4251/2014**, καθώς και τα ανήλικα θύματα των πράξεων που προβλέπονται στα άρθρα 336, 338, 343, 345, 348, 348Β, 348Γ και 349 Π.Κ.. Στις περιπτώσεις αυτές, το εκάστοτε αρμόδιο όργανο, κατά τις διατάξεις του παρόντος, για παροχή νομικής βοήθειας μπορεί, αν κριθεί αναγκαίο, να διορίσει συνήγορο αυτεπαγγέλτως από τις καταστάσεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 3.

3Α. Δικαιούχοι νομικής βοήθειας είναι και οι πολίτες με ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, ανεξαρτήτως εισοδήματος, κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δικαιούχοι είναι, επίσης, οι πολίτες με ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, ανεξαρτήτως εισοδήματος, τρίτου κράτους και ανι-θαγενείς, εφόσον έχουν, νομίμως, κατοικία ή συνήθη διαμονή στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στις περιπτώσεις αυτές, το αρμόδιο όργανο για παροχή νομικής βοήθειας, κατά τις διατάξεις του παρόντος, μπορεί, αν κριθεί αναγκαίο, να διορίσει συνήγορο αυτεπαγγέλτως από τις καταστάσεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 3.

4. Ειδικά, σε ό,τι αφορά την παροχή νομικής βοήθειας σε υπόπτους, κατηγορουμένους ή εκζητούμενους, **καθώς και σε παρισταμένους προς υποστήριξη της κατηγορίας ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 6**. Οι παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 6 δεν εφαρμόζονται για τους δικαιούχους της παρ. 3Α.»

***Το άρθρο 1, όπως είχε τροποποιηθεί με το **άρθρο 17** παρ.2 Ν.**4267/2014**, (**ΦΕΚ Α 137**) και το **άρθρο 41** Ν.**4689/2020**, **ΦΕΚ Α 103/27.5.2020** (ενσωμάτωση ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2016/1919), τροποποιήθηκε και διαμορφώθηκε ως άνω με το **άρθρο 23** του Ν.**5023/2023** (**ΦΕΚ Α` 34/17.02.2023**)

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το **άρθρο 65** Ν.**5039/2023**, **ΦΕΚ Α 83/03.04.2023**

" 1. Δικαιούχοι νομικής βοήθειας του ν. 3226/2004 (Α' 24) ως προς τις ποινικές και αστικές τους αξιώσεις είναι και τα θύματα του σιδηροδρομικού δυστυχήματος των Τεμπών της 28ης Φεβρουαρίου 2023. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται αναλόγως και επί συζύγων ή συμβίων, καθώς και επί συγγενών μέχρι β' βαθμού, προσώπων που απεβίωσαν συνεπεία του σιδηροδρομικού δυστυχήματος του πρώτου εδαφίου.

2. Αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων που αφορούν στις απαιτήσεις αποζημίωσης και χρηματικής ικανοποίησης από οποιαδήποτε αιτία σε σχέση με το σιδηροδρομικό δυστύχημα των Τεμπών της 28ης Φεβρουαρίου 2023, κηρύσσονται υποχρεωτικά προσωρινά εκτελεστές κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 910 του **Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας** [π.δ. **503/1985 (Α' 182)**]."

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 72 παρ.5 Ν.**5043/2023**,ΦΕΚ Α 91:

" 5. Δικαιούχοι νομικής βοήθειας του ν. 3226/2004 (Α' 24) ως προς τις ποινικές και αστικές τους αξιώσεις είναι και οι συγγενείς μέχρι β' βαθμού των αποβιώσαντων στον σεισμό της Σάμου της 30ης Οκτωβρίου 2020."

[.....]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β`

ΝΟΜΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΕ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

«**Άρθρο 6**

Δικαιούχος νομικής βοήθειας

σε ποινικές υποθέσεις

(άρθρα 2-5 της Οδηγίας)

1. Η παροχή νομικής βοήθειας σε ποινικές υποθέσεις συνίσταται στον διορισμό συνηγόρου.

2. Δικαιούχος νομικής βοήθειας είναι κάθε ύποπτος ή κατηγορούμενος, ανεξαρτήτως της ιθαγένειας ή του τόπου κατοικίας ή συνήθους διαμονής του, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) με την επιφύλαξη της παρ. 4, το μέσο ετήσιο ατομικό ή οικογενειακό, κατά περίπτωση, φορολογητέο εισόδημα των τριών (3) τελευταίων ετών από κάθε πηγή δεν υπερβαίνει: (i) για άγαμο το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ, προσαυξανόμενου του ανωτέρου ποσού κατά χίλια (1.000) ευρώ για κάθε προστατευόμενο τέκνο και μέχρι τέσσερα (4) τέκνα, (ii) για έγγαμο ή μέρος συμφώνου συμβίωσης το ποσό των οκτώ χιλιάδων (8.000) ευρώ, προσαυξανόμενου του ανωτέρου ποσού κατά χίλια (1.000) ευρώ για κάθε προστατευόμενο τέκνο και μέχρι τέσσερα (4) τέκνα και

β) στο στάδιο της προκαταρκτικής εξέτασης, της προανάκρισης του άρθρου 245 παρ. 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, της προανάκρισης και της κυρίας ανάκρισης, ερευνάται αδίκημα για το οποίο προβλέπεται ποινή στέρησης της ελευθερίας με ανώτατο όριο τουλάχιστον δύο (2) ετών και καλείται για παροχή εξηγήσεων ή απολογία ή διενεργείται ανακριτική πράξη, κατά την οποία δικαιούται να παρίσταται ο ίδιος ή/και ο συνήγορος, όπως μεταξύ άλλων και κατά τη: i) διέλευση προσώπων για αναγνώριση, ii) κατ'αντιπαράσταση εξέταση ή iii) αναπαράσταση του εγκλήματος,

γ) στο στάδιο της κυρίας διαδικασίας σε πρώτο βαθμό, η εκδίκαση αφορά αδίκημα για το οποίο προβλέπεται ποινή στέρησης της ελευθερίας με ανώτατο όριο άνω των δύο (2) ετών,

δ) στις περιπτώσεις άσκησης προβλεπόμενου στο νόμο ενδίκου βοηθήματος ή ενδίκου μέσου ή παράστασης κατά τη συζήτηση τέτοιου ενδίκου βοηθήματος ή μέσου, παραπέμπεται για αδίκημα, για το οποίο προβλέπεται ποινή στέρησης της ελευθερίας με ανώτατο όριο άνω των δύο (2) ετών ή έχει καταδικαστεί με στερητική της ελευθερίας ποινή τουλάχιστον έξι (6) μηνών, καθώς και στην περίπτωση που έχει ασκηθεί ένδικο μέσο κατά αθωωτικής απόφασης και η εκδίκαση αφορά αδίκημα για το οποίο προβλέπεται ποινή στέρησης της ελευθερίας με ανώτατο όριο άνω των δύο (2) ετών.

Δικαιούχος νομικής βοήθειας είναι επίσης κάθε εκζητούμενος δυνάμει αίτησης εκδόσεως άλλου κράτους ή ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης που εκδόθηκε ή εκτελείται από τις ελληνικές αρχές, ανεξαρτήτως της ιθαγένειας ή του τόπου κατοικίας ή συνήθους διαμονής του, εφόσον πληρούνται τα ανωτέρω οικονομικά κριτήρια. Στις περιπτώσεις εκζητούμενου δυνάμει αίτησης εκδόσεως άλλου κράτους ορίζεται συνήγορος νομικής βοήθειας από τη στιγμή της σύλληψης του εκζητούμενου και μέχρι αυτός να εκδοθεί ή μέχρι η απόφαση για τη μη έκδοσή του να καταστεί τελεσίδικη.

Σε ό,τι αφορά τον εκζητούμενο δυνάμει ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης που εκτελείται ή εκδόθηκε από τις ελληνικές αρχές στο πλαίσιο της διαδικασίας του ν. [3251/2004 \(Α 127\)](#), ορίζεται συνήγορος νομικής βοήθειας: (α) σε περιπτώσεις εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης από τις ελληνικές αρχές, από τη στιγμή της σύλληψης του εκζητούμενου και μέχρι αυτός να παραδοθεί ή μέχρι η απόφαση για τη μη παράδοσή του καταστεί τελεσίδικη, (β) σε περιπτώσεις έκδοσης από τις ελληνικές αρχές ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης που εκτελείται σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από τη στιγμή της σύλληψης του εκζητούμενου και μέχρι να παραδοθεί αυτός ή μέχρι η απόφαση για τη μη παράδοσή του καταστεί τελεσίδικη.

3. Στην περίπτωση που κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, ο ύποπτος, κατηγορούμενος ή εκζητούμενος είναι άνεργος για περισσότερο από δώδεκα (12) μήνες, δικαιούται νομικής βοήθειας, ακόμα και αν το μέσο ετήσιο φορολογητέο εισόδημά του κατά τα τρία (3) τελευταία έτη υπερβαίνει τα ανωτέρω όρια της παρ. 2, εφόσον όμως το υπερβάλλον ποσό δεν ξεπερνά το 1/3 των ως άνω ορίων.

4. Κατά τον έλεγχο της πλήρωσης των χρηματικών ορίων των παρ. 2 και 4, δεν συνυπολογίζονται ποσά που προέρχονται από την καταβολή προνοιακών και κοινωνικών επιδομάτων. Αν υπάρχουν καταθέσεις του αιτούντος σε τράπεζες της Ελλάδας ή του εξωτερικού, τα οικεία ποσά συνυπολογίζονται για την πλήρωση των παραπάνω χρηματικών ορίων μαζί με το ατομικό ή οικογενειακό, κατά περίπτωση, φορολογητέο εισόδημα από κάθε πηγή του τελευταίου φορολογικού έτους πριν την κατάθεση της αίτησης.

5. Στις περ. των άρθρων 99 παρ. 3, 200 παρ. 1 δεύτερο εδάφιο, 340 παρ. 1 και 2, 376 και 423 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ή άλλων ειδικών διατάξεων που προβλέπουν αυτεπάγγελτο διορισμό συνηγόρου, η νομική βοήθεια χορηγείται αποκλειστικά με βάση όσα ορίζουν οι οικείες διατάξεις, ανεξαρτήτως της συνδρομής των όρων του παρόντος άρθρου.

6. Δικαιούχος νομικής βοήθειας είναι επίσης ο δικαιούμενος σε παράσταση για την υποστήριξη της κατηγορίας, εφόσον: α) πληρούνται τα οικονομικά κριτήρια των παρ. 2, 4 και 5 και β) στο στάδιο της κυρίας διαδικασίας σε πρώτο βαθμό, η εκδίκαση αφορά αδίκημα για το οποίο προβλέπεται ποινή στέρησης της ελευθερίας με ανώτατο όριο τουλάχιστον δύο (2) ετών ή, στις περιπτώσεις άσκησης προβλεπόμενου στο νόμο ενδίκου βοηθήματος ή ενδίκου μέσου ή παράστασης κατά τη συζήτηση τέτοιου ενδίκου βοηθήματος ή μέσου, ο κατηγορούμενος παραπέμπεται για

αδίκημα, για το οποίο προβλέπεται ποινή στέρησης της ελευθερίας με ανώτατο όριο τουλάχιστον δύο (2) ετών ή έχει καταδικαστεί με στερητική της ελευθερίας ποινή τουλάχιστον έξι (6) μηνών.

*** Το άρθρο 6 αντικαταστάθηκε ως άνω με το **άρθρο 45** Ν.4689/2020, ΦΕΚ Α 103/27.5.2020 (άρθρα 2-9 της Οδηγίας ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2016/1919).

Άρθρο 2

Διαδικασία

1. Η νομική βοήθεια παρέχεται ύστερα από αίτηση του δικαιούχου. Η αίτηση αναφέρει συνοπτικά το αντικείμενο της δίκης ή της πράξης και τα στοιχεία που βεβαιώνουν τη συνδρομή των προϋποθέσεων για την παροχή της βοήθειας.

2. Στην αίτηση επισυνάπτονται τα αναγκαία δικαιολογητικά αποδεικτικά της οικονομικής καταστάσεως (ιδίως αντίγραφο φορολογικής δήλωσης ή βεβαίωση του εφόρου ότι δεν υποχρεούται σε υποβολή δήλωσης, αντίγραφο δήλωσης περιουσιακής καταστάσεως, εκκαθαριστικού σημειώματος, Α.Φ.Μ., βεβαιώσεις υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας, ένορκες βεβαιώσεις) και αποδεικτικά της κατά τις παρ. 1 και 3Α του άρθρου 1 κατοικίας ή διαμονής, εάν πρόκειται για πολίτη τρίτου κράτους. Ειδικά για τους δικαιούχους της παρ. 3Α του άρθρου 1, επισυνάπτεται πιστοποιητικό ποσοστού αναπηρίας από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) ή από τις Ανώτατες Υγειονομικές Επιτροπές.

3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 6, η αίτηση και τα δικαιολογητικά υποβάλλονται δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δίκη ή την πράξη για την οποία ζητείται η παροχή νομικής βοήθειας.

Η προθεσμία μπορεί να συντμηθεί σε περίπτωση μεταγενέστερης κλήτευσης. Η διαδικασία διεξάγεται ατελώς και δεν είναι υποχρεωτική η παράσταση με δικηγόρο.

4. Για την παραδοχή της αίτησης αρκεί πιθανολόγηση. Ο αρμόδιος για την εξέτασή της δικαστής μπορεί να εξετάσει μάρτυρες, καθώς και τον αιτούντα, με όρκο ή χωρίς όρκο, να συγκεντρώσει κάθε αναγκαία πληροφορία και στοιχείο και να διατάξει την κλήτευση του αντιδίκου.

5. Η αποδοχή ή απόρριψη της αίτησης πρέπει να είναι αιτιολογημένη. Νέα αίτηση μπορεί να υποβληθεί σε περίπτωση μεταβολής των πραγματικών περιστατικών. Συμπληρωματική αίτηση επιτρέπεται σε κάθε περίπτωση.

6. Στις περ. των άρθρων 99 παρ. 3, 200 παρ. 1 εδ. β, 340 παρ. 1 και 2, 376 και 423 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ή άλλων ειδικών διατάξεων που προβλέπουν αυτεπάγγελο διορισμό συνηγόρου, η νομική βοήθεια χορηγείται αποκλειστικά με βάση όσα ορίζουν οι οικείες διατάξεις, χωρίς τήρηση της διαδικασίας του παρόντος άρθρου.»

***Το άρθρο 2, όπως είχε τροποποιηθεί με το **άρθρο 42** Ν.4689/2020, ΦΕΚ Α 103/27.5.2020 (άρθρα 1 και 2 ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2016/1919), τροποποιήθηκε και διαμορφώθηκε ως άνω με το **άρθρο 24** του Ν.5023/2023 (ΦΕΚ Α` 34/17.02.2023)

«Άρθρο 5

Συμβουλευτική βοήθεια

Συμβουλευτική βοήθεια μπορεί να παρέχεται επί ποινικών υποθέσεων από τους εισαγγελείς υπηρεσίας και τους εισαγγελείς - επόπτες των καταστημάτων κράτησης, και επί πολιτικών υποθέσεων από τους προέδρους υπηρεσίας των κατά τόπους αρμόδιων Δικαστηρίων, από τους οποίους θα ενημερώνονται οι ενδιαφερόμενοι για τη δυνατότητα ένταξής τους στο σύστημα της νομικής βοήθειας για πολίτες χαμηλού εισοδήματος και πολίτες με ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω.»

***Στο τέλος του άρθρου 5 προστέθηκαν οι λέξεις «και πολίτες με ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω» και το άρθρο διαμορφώθηκε ως άνω με το **άρθρο 25** του Ν.5023/2023 (ΦΕΚ Α` 34/17.02.2023)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

[ν. 4267/2014 (ΦΕΚ Α 137/12.6.2014)]

Άρθρο 17
(Άρθρο 20 της Οδηγίας)

1. α. Η παρ. 1 του **άρθρου 1** του Ν. **3811/2009** αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Συνιστάται αρχή με την ονομασία «Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης Θυμάτων Εγκληματικών Πράξεων», η οποία λειτουργεί στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και αποφαινεται, κατά τις διατάξεις του άρθρου 3 του παρόντος, επί των αιτήσεων αποζημίωσης των θυμάτων εγκλημάτων βίας από πρόθεση και των άρθρων 323, 323Α, 323Β, 339 παράγραφοι 1 και 4, 342 παράγραφοι 1 και 2, 348Α, 348Β, 348Γ, 349, 351 και 351Α του Ποινικού Κώδικα, καθώς και του άρθρου 336 του Ποινικού Κώδικα όταν το θύμα είναι ανήλικος.»

β. Η παρ. 1 του **άρθρου 3** του Ν. **3811/2009** αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Θύματα εγκλημάτων βίας από πρόθεση ή των άρθρων 323, 323Α, 323Β, 336 σε βάρος ανηλίκου, 339 παράγραφοι 1 και 4, 342 παράγραφοι 1 και 2, 348Α, 348Β, 348Γ, 349, 351 και 351Α του Ποινικού Κώδικα που έχουν τελεστεί στην ημεδαπή, τα οποία έχουν την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή τους στην Ελλάδα ή στο έδαφος άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης δικαιούνται, κατόπιν αιτήσεώς τους, εύλογης και προσήκουσας αποζημίωσης από το Ελληνικό Δημόσιο.»

2. Η παρ. 3 του **άρθρου 1** του Ν. **3226/2004** αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Δικαιούχοι νομικής βοήθειας ως προς τις τυχόν ποινικές και αστικές αξιώσεις τους είναι και τα θύματα των εγκληματικών πράξεων που προ βλέπονται στα άρθρα 323, 323Α, 323Β εδάφιο α`, 324, 339, 342, 348Α, 351, 351Α του Ποινικού Κώδικα και στα άρθρα 87 παράγραφοι 5 και 6 και 88 του Ν. **3386/2005**, καθώς και τα ανήλικα θύματα των πράξεων που προβλέπονται στα άρθρα 336, 338, 343, 345, 346, 347, 348, 348Β, 348Γ και 349 του Ποινικού Κώδικα.»

3. Η παρ. 5 του άρθρου 173 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«5. Στις υποθέσεις που αφορούν σε ενήλικο θύμα των εγκλημάτων που ορίζονται στα άρθρα 323, 323Α και 351 του ΠΚ ή σε ανήλικο θύμα των πράξεων που αναφέρονται στα άρθρα 323Α παρ. 4, 323Β εδάφιο α`, 324, 336, 338, 339, 342, 343, 345, 346, 347, 348, 348Α, 348Β, 348Γ, 349, 351 και 351Α του ΠΚ, ο εναγόμενος προκαταβάλλει τα κατά την κρίση του δικαστή έξοδα και τέλη του ενάγοντος (θύματος) έως το ποσό των εξακοσίων (600) ευρώ.»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

[ν. 5023/2023 (ΦΕΚ Α' 34/17-02-2023)]

Άρθρο 23

Δικαιούχοι νομικής βοήθειας με ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω - Προσθήκη παρ. 3Α και τροποποίηση παρ. 4 **άρθρου 1** ν. **3226/2004**

Στο **άρθρο 1** του ν. **3226/2004** (**Α` 24**) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) προστίθεται παρ. 3Α, β) στην παρ. 4 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1

Δικαιούχοι νομικής βοήθειας

1. Δικαιούχοι νομικής βοήθειας είναι οι χαμηλού εισοδήματος πολίτες κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δικαιούχοι είναι, επίσης, οι χαμηλού εισοδήματος πολίτες τρίτου κράτους και ανιθαγενείς, εφόσον έχουν, νομίμως, κατοικία ή συνήθη διαμονή στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

2. Ως πολίτες χαμηλού εισοδήματος για την παροχή νομικής βοήθειας σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις θεωρούνται εκείνοι, των οποίων το ετήσιο οικογενειακό εισόδημα δεν υπερβαίνει τα δύο τρίτα των κατώτατων ετήσιων ατομικών αποδοχών, που προβλέπει η κείμενη νομοθεσία. Σε περίπτωση ενδοοικογενειακής διαφοράς ή διένεξης, δεν λαμβάνεται υπόψη το εισόδημα εκείνου με τον οποίο υπάρχει η διαφορά ή η διένεξη.

3. Δικαιούχοι νομικής βοήθειας ως προς τις τυχόν ποινικές και αστικές αξιώσεις τους είναι και τα θύματα των εγκληματικών πράξεων που προβλέπονται στα άρθρα 187Α, 187Β, 323Α, 324, 339, 342, 348 παρ. 2 εδάφιο πρώτο, 348Α, 351Α Π.Κ. και στα άρθρα 29 παρ. 5 και 6 και 30 του ν. **4251/2014**, καθώς και τα ανήλικα θύματα των πράξεων που προβλέπονται στα άρθρα 336, 338, 343, 345, 348, 348Β, 348Γ και 349 Π.Κ.. Στις περιπτώσεις αυτές, το εκάστοτε αρμόδιο όργανο, κατά τις διατάξεις του παρόντος, για παροχή νομικής βοήθειας μπορεί, αν κριθεί αναγκαίο, να διορίσει συνήγορο αυτεπαγγέλτως από τις καταστάσεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 3.

3Α. Δικαιούχοι νομικής βοήθειας είναι και οι πολίτες με ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, ανεξαρτήτως εισοδήματος, κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δικαιούχοι είναι, επίσης, οι πολίτες με ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, ανεξαρτήτως εισοδήματος, τρίτου κράτους και ανι-θαγενείς, εφόσον έχουν, νομίμως, κατοικία ή συνήθη διαμονή στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στις περιπτώσεις αυτές, το αρμόδιο όργανο για παροχή νομικής βοήθειας, κατά τις διατάξεις του παρόντος, μπορεί, αν κριθεί αναγκαίο, να διορίσει συνήγορο αυτεπαγγέλτως από τις καταστάσεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 3.

4. Ειδικά, σε ό,τι αφορά την παροχή νομικής βοήθειας σε υπόπτους, κατηγορουμένους ή εκζητούμενους, καθώς και σε παρισταμένους προς υποστήριξη της κατηγορίας ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 6. Οι παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 6 δεν εφαρμόζονται για τους δικαιούχους της παρ. 3Α.»